

3 BEZÚPLATNÉ PŘÍJMY

3.1 Inkorporace bezúplatných příjmů do základu daně z příjmů

K 1. 1. 2014 došlo ke zrušení daně dědické a darovací s tím, že bývalý předmět této daně – bezúplatné příjmy – přechází do předmětu daně z příjmů. To však nutně neznamená přímé zdanění bezúplatných příjmů daní z příjmů právnických osob.

Je třeba rozdělit jednotlivé druhy bezúplatných příjmů a nalézt správná daňová řešení. Primárně se budeme v této kapitole zabývat společností s ručením omezeným v roli příjemce takového příjmu s tím, že budeme řešit aktuální účetní a zdaňovací období – tedy takové, které započalo počínaje 1. 1. 2016 a později.

Mezi bezúplatné příjmy řadíme:

- příjmy z dědictví nebo odkazu, kdy je s. r. o. dědicem či odkazovníkem,
- příjmy z darů, kdy je s. r. o. příjemcem daru,
- příjmy z majetkového prospěchu, kdy je s. r. o. příjemcem majetkového prospěchu.

K ucelenému obrazu o bezúplatných příjmech je třeba připojit i způsoby účtování jednotlivých případů.

3.2 Příjmy z dědictví a odkazu

Dědické právo je řešeno v ustanoveních § 1475–1720 NOZ. Dědické právo vzniká smrtí zůstavitele a je právem na pozůstalost nebo na poměrný podíl z ní. Ten, komu náleží dědické právo, je dědicem a pozůstalost ve vztahu k dědici je dědictvím. Pozůstalost přitom tvoří celé jmění zůstavitele – tedy souhrn majetku a dluhů fyzické osoby (kromě práv vázaných výlučně na tuto osobu zůstavitele).

Dědické právo zná tři **dědické tituly**:

- dědická smlouva (§ 1582 NOZ),
- závěť (§ 1494 NOZ),
- dědění ze zákona (§ 1633 NOZ); přičemž tento dědický titul není v případě s. r. o. možný.

Novinkou rekodifikovaného práva je **odkaz**, kterým se odkazovníku zřizuje pohledávka na vydání určité věci. Odkazovník není dědicem, ale dnem úmrtí zůstavitele je věřitelem dědice. S. r. o. se do role odkazovníka dostat může.

Z hlediska účetnictví příjem z dědictví či odkazu zaúčtujeme do aktiv, v případě zděděných dluhů i do pasiv a souvztažně do vlastního kapitálu (účet 413). Z hlediska daně z příjmů se jedná o příjem, který je bez dalších podmínek od daně z příjmů osvobozen [§ 19b odst. 1 písm. a) ZDP]. Vzhledem ke způsobu účtování mimo výsledek hospodaření nebude základ daně z příjmů nijak modifikován.

PŘÍKLAD 15

Společnost s r. o. v roli dědice

Na základě závěti fyzické osoby se s. r. o. stala dědicem peněžní částky ve výši 300 000 Kč. Přijatý bezúplatný příjem byl ke dni ukončení dědického řízení na základě rozhodnutí soudu zaúčtován jako pohledávka vůči správci pozůstalosti a zvýšení vlastního kapitálu (účet 413). K datu připsání zděděné částky na běžný účet byla částka zaúčtována souvztažností MD 221/D 378 s tím, že přijatý bezúplatný příjem neovlivní základ daně z příjmů s. r. o.

3.3 Příjmy z darů a jiných bezúplatných plnění

V případě právnických osob existují kromě skutečných darů na základě darovací smlouvy ještě další druhy bezúplatných příjmů, které jsou od daně osvobozeny. Jedná se například o následující situace:

- příjem obmyšleného, který je právnickou osobou, z majetku, jenž byl do svěřenského fondu vyčleněn pořízením pro případ smrti nebo zvýšil majetek svěřenského fondu pořízením pro případ smrti [§ 19b odst. 2 písm. a) body 1 a 2 ZDP],
- příjmy plynoucí do veřejné sbírky, na humanitární nebo charitativní účel [§ 19b odst. c) ZDP],
- příjem přijatý z veřejné sbírky [§ 19b odst. d) ZDP].

Obecně vzato z hlediska praxe se zřejmě nesetkáme s problematikou s. r. o. v postavení obmyšlené osoby, vyloučíme i příjem daru na humanitární a charitativní účely a z veřejné sbírky, neboť do tohoto postavení se mohou snáze dostat veřejně prospěšní poplatníci. S. r. o. však může být, i když pravděpodobně pouze výjimečně, příjemcem daru na základě darovací smlouvy. Předmětem daru mohou být peníze či jiná forma majetku (hmotný majetek, oběžná aktiva). Pokud by se tak opravdu stalo, přijatý dar bude zaúčtován v podmínkách roku 2018 do provozních či finančních výnosů. Z hlediska daně z příjmů výjimku ze zdanění nenajdeme a dar se stane zdanitelným, a to bez potřeby mimoúčetní úpravy základu daně.

Pozor na účelově poskytnuté dary na pořízení hmotného majetku

Výjimku z tohoto pravidla pak tvoří dar, který je účelově určen na pořízení hmotného majetku nebo jeho technické zhodnocení [§ 23 odst. 3 písm. a) bod 14 ZDP].

Takový dar není zdanitelným výnosem, naopak vzniklý účetní výnos se musí ze základu daně vyjmout a o jeho hodnotu bude snížena vstupní cena pro účely daňového odpisování (§ 29 odst. 1 ZDP).

PŘÍKLAD 16

Dar v podobě peněžních prostředků nestátnímu zdravotnickému zařízení Zdraví, s. r. o.

Nestátní zdravotnické zařízení (s. r. o.) obdrželo v roce 2018 na svoji činnost peněžní dar od bývalého pacienta pana Petra ve výši 50 000 Kč. Dar bude použit na obnovu nábytku do čekárny. Z hlediska příjemce se jedná o dar peněžních prostředků, který bude podle účetních předpisů zaúčtován do provozních výnosů (například MD 221/D 643). Z pohledu daně z příjmů se jedná o zdanitelný výnos, který se bez další mimoúčetní úpravy stane součástí základu daně. V momentě použití prostředků z daru na nákup vybavení do čekárny se bude jednat o daňově účinné náklady (nepředpokládáme, že by jednotlivé kusy nábytku převýšily vstupní cenu 40 000 Kč).

PŘÍKLAD 17

Dar v podobě hmotného majetku nestátnímu zdravotnickému zařízení Zdraví, s. r. o.

Nestátní zdravotnické zařízení (s. r. o.) obdrželo v roce 2018 pro účely zlepšení péče o pacienty dar v podobě nového rentgenu v hodnotě 500 000 Kč. Z hlediska příjemce se jedná o dar v podobě hmotného majetku, který bude podle účetních předpisů zaúčtován na účet dlouhodobého hmotného majetku a souvztažně do výnosů (například MD 042/D 643, následně pak MD 022/D 042). Z pohledu daně z příjmů se jedná o zdanitelný výnos, který se bez další mimoúčetní úpravy stane součástí základu daně. Darovaný přístroj bude možné účetně i daňově odpisovat od momentu jeho zařazení do užívání. Vstupní cena se rovná pořizovací ceně – tj. 500 000 Kč.

PŘÍKLAD 18

Dar prostředků účelově určených na nákup dlouhodobého majetku

Nestátní zdravotnické zařízení (s. r. o.) obdrželo v roce 2018 pro účely zlepšení péče o pacienty peněžní dar ve výši 100 000 Kč účelově určený na pořízení nového rentgenu v hodnotě 500 000 Kč. Z hlediska příjemce se jedná o peněžní dar, který bude podle účetních předpisů zaúčtován do provozních výnosů (například MD 221/D 643). Z pohledu daně z příjmů se **nejedná** o zdanitelný výnos, základ daně z příjmů zdravotnického zařízení bude o jeho hodnotu mimoúčetně snížen. Důvodem je skutečnost, že o jeho hodnotu bude snížena vstupní cena zakoupeného rentgenu a z této hodnoty snížené o hodnotu účelově poskytnutého daru (400 000 Kč) budou také uplatňovány daňové odpisy zařízení (§ 29 odst. 1 ZDP). Vstupní cena pro uplatnění účetních odpisů činí 500 000 Kč, obě vstupní ceny se tedy liší.

3.4 Příjmy z majetkového prospěchu

Počínaje 1. 1. 2015 (až do současnosti) zákon o daních z příjmů již nestanoví výjimku, podle které bezúplatné příjmy nejsou předmětem daně (taková úprava platila do konce roku 2014). Právnícké osoby, jako příjemci bezúplatných příjmů, budou možností nezdanění v podobě osvobození bezúplatných příjmů hledat v § 19b odst. 1 písm. d) ZDP pro bezúplatné příjmy z majetkového prospěchu. Pokud se nepodaří pro daný příjem z majetkového prospěchu najít výjimku, bude zdaněn v obecném základu daně právnické osoby, a to jedinou možnou sazbou daně – 19%. K dokreslení celkové situace je nutné podtrhnout, že o bezúplatném příjmu typu majetkového prospěchu se v účetnictví neúčtuje. Případné zdanění je tedy realizováno mimoúčetním zvýšením základu daně z příjmů.

Podmínky osvobození jednotlivých druhů majetkového prospěchu

Podle dikce zákona o daních z příjmů je příjem v podobě majetkového prospěchu od daně osvobozen, pokud v úhrnu příjmy z tohoto majetkového prospěchu od téže osoby nepřesáhnou ve zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, částku 100 000 Kč u:

1. vylučitele při bezúročném zápůjčce,
2. vypůjčitele při výpůjčce a
3. výprosníka při výprose.

Zdůrazněme, že se jedná o limit společný všem třem vyjmenovaným druhům majetkového prospěchu za zdaňovací období od téhož poskytovatele.

Zrekapitulujme si tedy povinnosti, které čekají příjemce majetkového prospěchu ve vztahu k dani z příjmů:

- a) rozpoznat vznik majetkového prospěchu,
- b) ocenit jeho hodnotu,
- c) porovnat roční součet hodnot majetkového prospěchu od téhož příjemce s limitní konstantou 100 000 Kč,
- d) rozhodnout o daňových dopadech, které mohou být následující:
 - konstanta není překročena, pak se základ daně příjemce majetkového prospěchu nijak nemodifikuje a hodnota majetkového prospěchu zůstane nezdaněna, nebo
 - konstanta je překročena, pak se o hodnotu majetkového prospěchu nesníženou o 100 000 Kč, mimoúčetně sníží základ daně, a tím dojde ke zdanění majetkového prospěchu;
- e) v případě zdanění majetkového prospěchu posoudit způsob jeho využití pro účely dosažení, zajištění a udržení příjmů a případně upravit základ daně.

PŘÍKLAD 19**Bezúročná zápůjčka**

Společnost s r. o. 1 zapůjčila formou bezúročné zápůjčky peněžní prostředky vydlužiteli – S. r. o. 2, která je nespojená se společností zapůjčitele. S. r. o. 2 – vydlužitel, realizuje majetkový prospěch jako druh bezúplatného příjmu, který je třeba kvantifikovat a posoudit, zda je či není v limitu 100 000 Kč od tohoto konkrétního poskytovatele, a podle výsledku posouzení buď uplatnit osvobození, nebo zvýšení základu daně o plnou hodnotu majetkového prospěchu nesníženou o hodnotu 100 000 Kč. Hodnota majetkového prospěchu v případě nesplnění podmínek osvobození ve výši obvyklé úrokové míry bude uvedena v daňovém přiznání právnické osoby S. r. o. 2. Konkrétně tedy za předpokladu hodnoty jistiny ve výši 500 000 Kč a obvyklé úrokové míry (např.) 10% vzniká vydlužiteli majetkový prospěch z celoročního užívání zapůjčených prostředků ve výši 50 000 Kč. Jedná se o příjem nepřesahující osvobozující konstantu, základ daně tedy nebude nijak upraven a majetkový prospěch zůstane nezdaněn.

PŘÍKLAD 20**Výpůjčka stavebního stroje**

Společnost DAFI, s. r. o., užívá formou občasných krátkodobých výpůjček od svého obchodního partnera – společnosti AGRO, s. r. o., stavební stroj. Pokud by byl obdobný stroj zapůjčen v půjčovně stavebních strojů, byla by za danou dobu opakovaných krátkodobých výpůjček stanovena cena ve výši 27 000 Kč za celý rok. Ani tento majetkový prospěch nepřevyšil osvobozující konstantu, a nebude proto u příjemce DAFI, s. r. o., zdaněn.

Výše uvedené situace jsou jednoduché, neboť v obou případech příjemce splnil podmínky osvobození, a nedochází tedy ke zdanění. V souvislosti s novým pojetím majetkového prospěchu ve vztahu k základu daně u příjemce (počínaje 1. 1. 2015) vyvstala řada otázek, na které zákon o daních z příjmů, ani pokyn GFŘ D-22 nedávaly žádné, nebo jen málo uspokojivé odpovědi. Zejména pak oblast bezúročných zápůjček se stala velmi diskutovanou. Situaci do značné míry vyřešily závěry Koordinačního výboru KOOV č. 452/2015 ze 17. 2. 2016. Níže uvedené závěry jsou následující:

Závěr první na téma způsobu ocenění bezúplatných příjmů – tj. výše majetkového prospěchu

Ocenění zdanitelných bezúplatných příjmů se provede u právnických osob podle § 23 odst. 6 ZDP – tedy cenou obvyklou podle zákona o oceňování majetku. Není tedy možné přijmout pro způsob ocenění hodnoty vzniklého majetkového prospěchu jiný závěr. Tato metoda se použije i v případě bezúročných zápůjček.

Závěr druhý na téma řešení vztahu bezúročné zápůjčky, výpůjčky a výprosů k zásadě obvyklých cen u poskytovatele, pokud je s příjemcem ve vztahu spojených osob

Pro skupiny podniků a obecně pro spojené osoby byla odsouhlasena důležitá zásada, podle které v případě vzájemných plnění poskytnutých bezúplatně, nemůže být kombinováno současné uplatnění úpravy základu daně o rozdíl mezi cenou sjednanou a cenou běžnou (tj. zásada obvyklých cen) u poskytovatele podle § 23 odst. 7 ZDP a zároveň zvýšení základu daně z titulu bezúplatného příjmu u příjemce plnění. Výjimkou mohou být pouze případy zneužití práva, kdy skutečným obsahem právního jednání bude uplatněné plnění.

Na bezúročné zápůjčky, výpůjčky a výprosů uzavřené mezi spojenými osobami tak nebude zásada obvyklé ceny od 1. 1. 2015 aplikována. V případě aplikace § 23 odst. 7 ZDP u poskytovatele (tj. například při poskytování nízkouročených zápůjček) nemůže být u příjemce použitý postup pro zdanění bezúplatného příjmu zejména dle § 23 odst. 3 písm. a) bodu 14 ZDP ve spojení s § 23 odst. 6 ZDP.

Závěr třetí na téma možného následného snížení základu daně o hodnotu zdaněného majetkového prospěchu

Pokud se jedná o nezaúčtovaný bezúplatný příjem, lze při doloženém splnění obecných podmínek daňové uznatelnosti použít metodu „houpacího koně“ – tj. základ daně bude zvýšen podle **§ 23 odst. 3 písm. a) bodu 14 ZDP** a zároveň bude o stejnou částku základ daně snížen podle **§ 23 odst. 3 písm. c) bodu 8 ZDP**. V případě bezúročné zápůjčky musí být doloženo, že zapůjčené prostředky byly ve 100% výši použity na účely pro dosažení, zajištění a udržení příjmů. Ve vztahu k výpůjčce nebo výprose je pak nutné zkoumat účel a způsob použití majetku získaného výpůjčkou či výprosou. Opět se vyžaduje podrobné doložení způsobu využití majetku a jeho vztah ke zdanitelným příjmům. Snížení základu daně je fakultativní záležitostí a musí být poplatníkem uplatněno v daňovém přiznání (řádek 112 přiznání k dani z příjmů právnických osob).

PŘÍKLAD 21

Zvýšení i snížení základu daně

Dle § 23 odst. 3 písm. a) bodu 14 ZDP je zvýšen základ daně o hodnotu bezúplatného příjmu – například majetkového prospěchu z bezúročné zápůjčky u vydlužitele o hodnotu 300 000 Kč (jistina zápůjčky činí 3 000 000 Kč).

Je otázkou, k čemu vydlužitel zapůjčené prostředky využije:

- a) V plné výši se celá hodnota jistiny využila k účelům souvisejícím s dosažením, zajištěním a udržením příjmů (byla použita na nákup zásob), pak se použije ustanovení § 23 odst. 3 písm. c) bod 8 ZDP a dojde ve stejném zdaňovacím období ke snížení základu daně o částku 300 000 Kč.

- b) Zapůjčitel použil pro účely dosažení, zajištění a udržení příjmů pouze částku ve výši 60 % (tj. 1 800 000 Kč) a zbylou částku použil za účelem poskytnutí bezúročné zápůjčky jinému subjektu. Pak bude také použito ustanovení § 23 odst. 3 písm. c) bod 8 ZDP, nicméně dojde ve stejném zdaňovacím období ke snížení základu daně pouze o tomu odpovídající poměrnou hodnotu majetkového prospěchu – tj. o částku 180 000 Kč.
- c) Zapůjčitel celou hodnotu zapůjčených prostředků vynaložil za účelem, který nelze označit k dosažení, zajištění a udržení příjmů (například je následně opětovně bezúročně zapůjčil), pak ke snížení základu daně nemůže dojít.

Závěr čtvrtý aneb kdy majetkový prospěch nevzniká

Závěr Koordinačního výboru vyjmenovává také případy, kdy majetkový prospěch nevzniká, a není tudíž třeba tuto situaci daňově nijak řešit. Jedná se o následující případy:

- **zajištění závazku převodem práva s následnou výpůjčkou,**
- **výpůjčka strojů, zařízení, šablon a forem pro zajištění smluvních dodávek.** Náklady na opravu vypůjčené věci jsou daňově účinné pouze v rozsahu smluvního ujednání, v případě strojů, zařízení, forem a šablon pro zajištění smluvních zakázek jsou opravy daňově účinné,
- **poskytnutí bezúročné zápůjčky společníka do obchodní korporace** či družstevníka do družstva. V daném případě je výslovně stanoveno, že příjemci – tj. obchodní korporaci – nevzniká majetkový prospěch. Tento závěr je pro praxi nesmírně důležitý,
- v případě **ručení společníka za obchodní korporaci** a družstevníka za družstvo nevzniká bezúplatný příjem, který by měl vést ke zvýšení základu daně na straně obchodní korporace či družstva,
- v případě vzniku **bezúplatného právního vztahu přímo ze zákona** (tj. ručení ze zákona), jako např. daňové ručení v případě daně z nabytí nemovitých věcí, pokud je poplatníkem převodce, nebo při ručení za vzájemné dluhy v případě rozdělení (§ 257 a 258 zákona o přeměnách), nebo u ručení v případě převodu obchodního závodu (§ 2177 a 2182 NOZ).

PŘÍKLAD 22

Bezúročná zápůjčka od obchodní korporace jejímu členovi

Obchodní korporace Art, s. r. o., se sídlem v ČR, má dva členy obchodní korporace – fyzické osoby se stejnými podíly na základním kapitálu. Vztahy mezi obchodní korporací a jejími členy jsou vztahy mezi spojenými osobami. Člen obchodní korporace pan Boháč, který není zaměstnancem obchodní korporace, se ocitl ve finanční nouzi, a požádal proto společnost o poskytnutí bezúročné zápůjčky. Korporace disponuje aktuálně dostatkem finančních prostředků, proto svému společníkovi vyhověla a poskytla mu bezúročnou zápůjčku. Obvyklá úroková míra, která by charakteru zápůjčky odpovídala, pokud by byla sjednána mezi nespojenými osobami, činí 14 % p. a.

ŘEŠENÍ

Panu Boháčovi vzniká majetkový prospěch, který bude řešit v souladu s § 4a písm. m) bod 4 ZDP. Pokud by hodnota majetkového prospěchu převýšila za rok částku 100 000 Kč, bylo by nutné toto zdanit jako příjem podle § 10 ZDP. Pokud je hodnota majetkového prospěchu nižší, je od daně osvobozena a tato skutečnost nebude mít na pana Boháče žádné daňové dopady (hodnotu majetkového prospěchu neuvádí v daňovém přiznání ani správci daně jinak neoznamuje).

Varianta příkladu 22

Otočme „směr“ toku peněz s tím, že pan Boháč jako člen obchodní korporace poskytuje bezúročnou zápůjčku do své obchodní korporace Art, s. r. o. Bez ohledu na výši jistiny a výši obvyklé úrokové míry v Art, s. r. o., **majetkový prospěch nevzniká**, není potřeba ho kvantifikovat, ani nijak daňově ošetřovat. Tento závěr platí jak na aktuálně nově poskytnuté bezúročné zápůjčky, tak i na dříve poskytnuté a dosud nesplacené bezúročné půjčky vzniklé před 1. 1. 2014 (viz čtvrtý závěr KOOV).

PŘÍKLAD 23

Bezúročná zápůjčka od sesterské obchodní korporace

Obchodní korporace Art, s. r. o., má stejného člena obchodní korporace jako obchodní korporace Brut, s. r. o., (jedná se o sesterské společnosti). Obě společnosti mají sídlo v ČR. Vztahy mezi nimi jsou vztahy dvou spojených osob. Brut poskytla ztrátové obchodní korporaci Art bezúročnou zápůjčku za účelem překlenutí aktuálního nedostatku finančních prostředků. Obvyklá úroková míra, která by charakteru zápůjčky odpovídala, pokud by byla sjednána mezi nespojenými osobami, činí 14% p. a.

ŘEŠENÍ

Korporaci Art jako dlužníkovi (vydlužiteli) vzniká majetkový prospěch, který bude řešen v souladu s § 19b odst. 1 písm. d) ZDP, dojde tedy k porovnání s konstantou 100 000 Kč a v případě překročení bude mimoúčetně zvýšen základ daně Art o celou hodnotu majetkového prospěchu. Podle způsobu využití zapůjčených prostředků bude nebo nebude možné také snížit základ daně (viz třetí závěr KOOV). Pokud bude majetkový prospěch nižší než 100 000 Kč, jedná se o příjem od daně osvobozený. Korporace Brut jako věřitel (zapůjčitel) – rezident, který je ve vztahu k sesterské společnosti spojenou osobou a není členem obchodní korporace, nerealizuje z titulu bezúročného půjčení peněz žádné výnosy. Jeho základ daně tak nebude zvýšen o úroky vypočtené na základě obvyklé úrokové míry (viz druhý závěr KOOV).

3.5 Bezúročné zápůjčky poskytnuté zaměstnavatelem zaměstnanci

Poměrně odlišně jsou nastaveny podmínky při poskytování bezúročných zápůjček mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, a to bez ohledu na to, zda se jedná o nově uzavřené smlouvy o zápůjčce, nebo o smlouvy o půjčce uzavřené ještě podle zákonů platných do konce roku 2013. Z pohledu zaměstnance – vydlužitele vzniká majetkový prospěch, který je od daně osvobozen až do výše úroků vypočtených na základě obvyklé úrokové míry z úhrnné výše nesplacených jistin do 300 000 Kč (jedná se o kumulaci hodnot zápůjček, nikoliv hodnoty majetkového prospěchu). Majetkový prospěch ve výši obvyklého úroku z jistin převyšujících tuto částku se bude zdaňovat jako příjem ze závislé činnosti [§ 6 odst. 9 písm. v) ZDP]. Novela zákona upřesňuje, že se takto stanovený nepeněžní příjem zahrnuje do základu daně alespoň jednou za zdaňovací období, a to nejpozději při zúčtování mzdy za měsíc prosinec. Obdobné znění obsahoval (pro uplynulá zdaňovací období) pokyn GFŘ D-22.

Problematiku stanovení obvyklé úrokové míry řeší pokyn GFŘ D-22. Obvyklý úrok je úrok, který je v tomto čase obvykle používán peněžními ústavy v místě při poskytování obdobných produktů veřejnosti a za určitých úrokových podmínek. Jedná se o průběžné (každoroční) posuzování obvyklého úroku, nikoliv jen v momentě uzavření smlouvy.

V případě nízkouročných zápůjček, kde je sjednaná úroková míra stanovena na nižší úrovni než obvyklá úroková míra, bude základ daně zaměstnance zvýšen o rozdíl mezi sjednaným a obvyklým úrokem v každém zdaňovacím období (tj. v každém měsíčním zpracování mezd). Je tedy třeba pečlivě rozlišovat případy bezúročných a nízkouročných zápůjček.

PŘÍKLAD 24

Bezúročná zápůjčka zaměstnanci uzavřená v roce 2014

Zaměstnavatel – obchodní korporace Art, s. r. o., poskytla v srpnu 2014 svému zaměstnanci panu Hlaváčkovi, v pozici hlavního účetního, bezúročnou zápůjčku ve výši 200 000 Kč na nákup rekreační chaty. Vzhledem k tomu, že splatnost zápůjčky je jednorázová k 30. 6. 2018, vznikal zaměstnanci majetkový prospěch po celou dobu existence zápůjčky.

ŘEŠENÍ

Zaměstnanec pan Hlaváček v pozici vydlužitele získával v průběhu roku 2014 majetkový prospěch, který však byl podle podmínek platných v roce 2014 postaven mimo předmět daně. V roce 2015 je majetkový prospěch od daně osvobozen, neboť jistina nepřesahuje konstantu 300 000 Kč. Pokud by mu však zaměstnavatel v průběhu následujících let (například v roce 2017) poskytl další bezúročnou zápůjčku například ve výši 150 000 Kč, pak by již částkou 50 000 Kč převýšil konstantu a z této částky by

bylo nutné vypočítat hodnotu majetkového prospěchu, která by se stala zdanitelným příjmem pana Hlaváčka za rok 2017 a v letech dalších do doby, než jistina poklesne pod limit 300 000 Kč. Navíc by tato hodnota vcházela do vyměřovacího základu pro povinné sociální a zdravotní pojištění.

Z hlediska věřitele – v obchodní korporaci Art nedojde k žádnému zvýšení základu daně, neboť pan Hlaváček jako zaměstnanec není osobou spojenou podle § 23 odst. 7 ZDP. Stejný postup bychom zvolili i v případě, pokud by pan Hlaváček byl spojenou osobou s obchodní korporací Art a to z důvodu, že není možné souběžně použít ustanovení o vzniku bezúplatného příjmu a ustanovení týkající se zásady obvyklých cen (viz druhý závěr výše uvedeného KOOV).

Stejným způsobem bychom postupovali v případě poskytnutí bezúročných zápůjčky zaměstnanci v roce 2018.